

AUDIT SLUŽBY

DANĚ, ÚČETNICTVÍ
MZDYSLUŽBY NOMINEE
LIDSKÉ ZDROJE

PRÁVNÍ SLUŽBY

SLUŽBY PRO
RODINNÉ FIRMYZNALECKÁ
KANCELÁŘ

PRÁVO

@Jan Mlčák

INTERNÍ OZNAMOVACÍ SYSTÉM – Whistleblowing v ČR

Nová oznamovací povinnost pro zaměstnavatele

Návrh zákona o ochraně oznamovatelů (**whistleblowing**) míří po schválení Senátem k prezidentovi. Návrh zajišťuje transpozici směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (tzv. whistleblowerů).

Jedná se o efektivní systém oznamování, který má za cíl chránit nejenom reputaci vaší společnosti, ale také může eliminovat finanční či právní dopady.

Jeho záměrem je umožnit vašim zaměstnancům, ale i dalším osobám, důvěrně oznámit případná protiprávní jednání, která poškozují nebo ohrožují veřejný zájem. Nejčastěji se jedná o úplatkářství či o podvody.

Tento zákon vymezuje tzv. povinné subjekty, které jsou povinny zavést vnitřní oznamovací systém. Těmito povinnými subjekty jsou například:

- 1) zaměstnavatelé s nejméně 50 zaměstnanci;
- 2) veřejnoprávní subjekty, jako jsou státní orgány, státem zřízené nebo ovládané právnické osoby nebo územně samosprávné celky (s výjimkou obcí do 10 000 obyvatel);
- 3) společnosti v určitých sektorech (např. bankovníctví, pojišťovnictví, investiční společnosti, investiční fondy apod.) bez ohledu na velikost.

Zákon ukládá těmto subjektům především:

- 1) zavést vnitřní **oznamovací systém**;
- 2) určit **osobu, která bude** za přijímání a prošetřování oznámení **odpovědná**;
- 3) **umožnit** oznamovatelům **podávat oznámení** prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému.

Oznamovatelem je fyzická osoba, která učinila oznámení obsahující informace o možném protiprávním jednání, k němuž došlo nebo má dojít u osoby, pro niž oznamovatel, byť zprostředkovaně, vykonával nebo vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nebo u osoby, se kterou oznamovatel byl nebo je v kontaktu v souvislosti s výkonem práce nebo jiné obdobné činnosti a které má znaky trestného činu, přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, jednání, kterým dochází k porušení samotného zákona o ochraně oznamovatelů, a dalších jednání vymezených v § 2 odst. 1 zákona.

Zákon by měl vejít v platnost s největší pravděpodobností od 1. 9. 2023. Vybrané povinné subjekty však budou mít na zavedení souladu se zákonem delší čas.

V případě zaměstnavatelů, kteří mají 50–250 zaměstnanců je tato povinnost uložena **k 15. prosinci 2023. U společností s více jak 250 zaměstnanci bude tato povinnost uložena okamžitě.** Na tuto povinnost navazuje zároveň povinnost informovat potenciální oznamovatele o možnosti oznámení učinit. Povinný subjekt musí podané oznámení v zákonem stanovené lhůtě vyřídit. Oznamovatelé však budou mít možnost učinit oznámení také prostřednictvím systému provozovaného Ministerstvem spravedlnosti.

Proto tímto apelujeme na společnosti s více jak 250 zaměstnanci, aby začaly co nejdříve implementovat tento návrh zákona a především zavedly vnitřní

oznamovací systém s pověřením příslušné odpovědné osoby. Zároveň v souladu s tímto doporučujeme připravit interní právní dokumentaci, která stanoví pravidla a proces posuzování předmětných oznámení v souladu s tímto zákonem, který pro ně začne platit již po letních prázdninách.

Jsme vám k dispozici s přípravou.

PRÁVO
@Jan Mlčák

5 let s GDPR

Monitorování dodržování GDPR nabere na síle

Je to již 5 let, kdy Nařízení o ochraně osobních údajů, známé pod názvem GDPR, nabylo účinnosti.

V roce 2023 by mělo dojít ze strany Evropského sboru pro ochranu osobních údajů i českého Úřadu pro ochranu osobních údajů k zaměření se na pověřence pro ochranu osobních údajů, u kterých bude ověřována jejich znalost vnitřních procesů a činností správců a zpracovatelů dat a jejich **nezávislé monitorování dodržování GDPR**.

Čím dál častěji jsme svědky finančních postihů těch, kteří porušují předpisy o ochraně osobních údajů, přičemž za porušování povinností uložených GDPR hrozí tučné pokuty. Nejvyšší pokuta byla zatím uložena společnosti Amazon lucemburským úřadem pro ochrnu dat, a to ve výši 18,5 miliardy korun. Důvodem pro sankci byl nesprávný proces pro získávání souhlasu uživatelů se zpracováním jejich údajů a nedostatečné plnění informační povinnosti. **Pokuty v řádech milionů korun pro porušení GDPR uložil již i český Úřad pro ochranu osobních údajů.**

Přijetí tohoto nařízení přineslo určitou evoluci právních předpisů na ochranu osobních údajů. Většina institutů upravených GDPR již byla členským právním řádům známá, ale vyskytly se v něm i novinky. Nařízení ovšem směřovalo primárně k dosažení sjednocení právní úpravy této oblasti na unijní úrovni a zpřísnění její regulace. Hlavním cílem byla snaha o umožnění kontroly poskytnutých

osobních údajů těmi, kdo o sobě osobní údaje poskytují, a zajištění, aby subjekty, jejichž údaje jsou shromažďovány, věděly, kterým subjektům své osobní údaje poskytují, v jakém rozsahu a k jakým účelům.

Pro GDPR je významné to, že se týká všech, kteří určitým způsobem zpracovávají osobní údaje třetích osob, ať už se jedná o jejich klienty či zaměstnance. Pokud dochází k získávání osobních údajů, je nutné být ohledně získaných informací transparentní, tedy již od prvotního poskytnutí údajů tyto osoby informovat o tom, jaké informace jsou o nich získávány, zpracovávány a komu jsou poskytovány.

V případě, že tyto osoby požadují bližší informace, je povinný subjekt musí poskytnout. Subjekty v praxi ovšem často nevěděly, jakým způsobem při plnění těchto povinností postupovat, a tak v minulém roce Evropský sbor pro ochranu osobních údajů vydal návrh metodiky k uplatnění práva na přístup. Problém ovšem spočívá v tom, že povinné subjekty nejsou dostatečně informované a tato metodika zatím často není vůbec aplikována.

Konkrétnější výklad v tomto směru poskytl rovněž Soudní dvůr EU, který stanovil, že požádá-li subjekt o poskytnutí informace, komu jsou údaje poskytovány, musí tyto skutečnosti sdělit konkrétně, ne pouze obecně (např. „obchodním partnerům“).

Můžeme tak vidět, že postupně dochází k upřesňování tohoto nařízení praxí, a GDPR se tak neustále vyvíjí, primárně směrem zpřísnění regulace a zvyšování transparentnosti.

Každý, kdo nakládá s osobními údaji, by měl GDPR věnovat pozornost a nepodceňovat jeho pravidla, protože jeho dodržování je vynucováno jak vnitrostátními, tak unijními dozorčími orgány a nedodržení je přísně sankcionováno.

V případě dotazů nás neváhejte kontaktovat.

Mgr. Ing. JAN MLČÁK

partner, NSG Morison advokátní kancelář s.r.o.

jan.mlcak@nsgmorison.cz

tel: + 420 224 800 930

mob: + 420 734 510 243

Veškeré informace naleznete vždy na našich web stránkách www.nsgmorison.cz/novinky/

ADRESA

NSG MORISON

Jakubská 647/2

110 00 Praha 1

Česká republika

+420 224 800 930

nsgmorison@nsgmorison.cz

www.nsgmorison.cz

POBOČKA

Dukelských hrdinů 3653/1

695 58 Hodonín

Česká republika

POBOČKA SK

Michalská 7

811 01 Bratislava

Slovenská republika

